

INSPREEKTEKST NANNE DE JONG (FSU) BIJ RAADSCOMMISSIES LEEUWARDEN OP 28 AUGUSTUS, punt Tegenprestatie naar vermogen.

“Voor het inventariseren van mogelijkheden van participatie en het leveren van een tegenprestatie vinden er vanaf juni 2013 intensieve gesprekken plaats met alle WWB-klienten. Maatwerk is het uitgangspunt”. Aldus de gemeente Leeuwarden. De afgelopen periode zijn zo’n 15 personen bij buurtservicepunten en het FSU langs geweest om hun ervaring met deze gesprekken te melden. Ik wil u 1 ervaring vertellen:

Een man van achterin de vijftig, laten we hem Wim noemen. Komt aangeslagen binnen en gaat trillend van emotie zitten. Eerst maar bak koffie. Dan vertelt Wim dat hij op een vrijdagmiddag gebeld werd door medewerkster dat de gemeente op zaterdagochtend een gesprek met hem wil voeren: er is een gaatje gevallen in de agenda. Het klinkt al niet uitnodigend, maar nadat hij aangeeft niet te kunnen krijgt hij direct als reactie: u moet wel meewerken, anders volgt een korting of intrekking van uw uitkering. Het gesprek wordt dus al knap dreigend. Wim vraagt enkele keren naar de functie van de medewerker en krijgt na aandringen te horen dat ze van Handhaving is. De schrik zit er nu goed in. Waar verdenken ze me van, denkt Wim. Hij vertelt aan de medewerkster dat hij sinds vorig jaar ontheffing van sollicitatieplicht heeft gekregen tot eind 2014, vastgelegd in een beschikking van B&W. Reden: op grond van medische en psychische redenen die aangeven dat Wim deze periode vooral met rust gelaten moet worden. Bij hoge uitzondering, zo wordt hem gezegd, kan hij een gesprek voeren op vrijdagmiddag. Dat gesprek vindt plaats, in een open ruimte. Ongemakkelijk, anderen kunnen het gesprek volgen. Wim vertelt weer over de vrijstelling. De reactie van de medewerker: ik heb uw dossier niet gelezen. Het doet er ook niet toe, het gaat niet om arbeid maar om een tegenprestatie naar vermogen. Wim zegt dat hij zich best nuttig wil maken voor de maatschappij, maar nu even niet. De medewerker reageert dat dit als weigering genoteerd wordt en dat er mogelijk gevolgen voor de uitkering zijn. Wim zal nog bericht krijgen. Hij gaat verbijsterd naar huis: hij heeft de 2 contacten als heel intimiderend ervaren, geen gesprek maar een verhoor, respectloos behandeld, ze kenden zijn situatie niet eens en waren daar ook niet in geïnteresseerd. Wat gaat er gebeuren? Bij het weggaan vertelt Wim: ik voel me vogelvrij verklaard en bedreigd. Als er aan mijn voordeur gebeld wordt doe ik niet meer open. Misschien is het wel de sociale recherche die me komt ophalen. Vanavond is Wim hier ook niet, hij volgt wel de beelden op tv.

De andere 14 personen hebben een vergelijkbare ervaring. Onder hen een vrouw die boos is: na 30 jaar werk nu in de bijstand, ze heeft zelf vrijwilligerswerk gevonden. Enkele maanden geleden gemeld dat ze er mee wilde beginnen, nogmaals weer gemeld dat ze gestart was, vervolgens het vrijwilligerscontract toegestuurd en al die tijd niets vernomen van de gemeente. Er wordt van bijstandsgerechtigden een prestatie naar vermogen geëist. De vraag is of ook niet de gemeente een tegenprestatie moet leveren. Bijvoorbeeld door voor het gesprek het dossier van de persoon serieus te nemen en het gesprek ’s te beginnen met de vraag hoe het met je is en welke ideeën je zelf hebt. Dan samen kijken wat mogelijk is. Daar is absoluut geen dwang voor nodig. Het ingezette beleid is gebaseerd op wantrouwen en het idee dat bijstandsgerechtigden zich niet op eigen initiatief nuttig maken. De vraag aan u is: wilt u zo’n beleid voor uw rekening nemen?